

Täysistunto

Tiistai 17.11.2020 klo 14.00—19.00

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 145/2020 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 19/2020 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

18.33 **Matias Marttinen kok:** Arvoisa herra puhemies! Kokoomuksella on vastalause myös tässä mietinnössä, joka käsittelee siis nyt tätä alkoholiveron korotusta. Käyn nyt keskeisesti ja lyhyesti läpi meidän näkemyksemme tähän asiaan.

Nyt täytyy muistaa se, että tämän koronakriisin keskellä suomalainen matkailu- ja ravintola-ala on erittäin syvässä kriisissä ja liikevaihdon taso on heikentynyt pahimmillaan neljäsosaan kriisiä edeltävältä tasolta. Olemme käsitelleet useaan otteeseen tässä salissa niitä tukitoimenpiteitä, mitä mara-alalle on kohdistettu. Sitä taustaa vasten tuntuu erityisen oudolta, että samaan aikaan sitä verorasitusta, joka kuitenkin kohdistuu nimenomaan maraalaan, työpaikkoihin ja taas vastaavasti sitten kulutukseen, tämän kriisin keskellä halutaan korottaa. Tämä muutos tulee siis kasvattamaan ravintola-anniskelun verokiilaa ja edelleen heikentämään mara-alan yritysten toimintaedellytyksiä.

On kuitenkin myös hyvä muistaa, että tällä hetkellä tästä alkoholin kokonaiskulutuksesta vain kymmenesosa kohdistuu ravintoloihin, ja sen sijaan, että me tässä salissa jatkuvasti vain käsittelemme näitä alkoholiveron korotuksia, olisi erittäin tervetullutta, että käsittelemme laajempaa alkoholipolitiikan uudistusta, jonka tavoitteena pitäisi olla nimenomaan näiden matkailu- ja ravintolayritysten parempi pärjääminen ja se, miten myös verotuksen keinoin voidaan kannustaa ja ohjata kulutusta kodeista enemmän sinne ravintoloihin, koska sillä on myös sitten työllisyysvaikutusta, verovaikutusta ja vastaavasti se myös parantaa näiden yritysten toimintaedellytyksiä. Tästä yhtenä esimerkkinä tämän osalta, minkä olemme myös tuoneet omassa vastalauseessamme esille, on lainmuutos, jonka myötä esimerkiksi enintään viinin vahvuisten alkoholijuomien ulosmyynti sallittaisiin ravintoloille.

Arvoisa herra puhemies! Tältä pohjalta teen kokoomuksen vastalauseen mukaisen ehdotuksen, jonka mukaan siis ehdotamme, että tämä lakiehdotus hylätään.

18.36 **Sari Essayah kd:** Arvoisa herra puhemies! Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä on hallituksen linjoilla tämän esityksen suhteen. Me haluamme muistuttaa siitä, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2020 vp

meillä Suomessa alkoholipolitiikka on aina myöskin kansanterveyttä, ei pelkästään kansantaloutta, ja tietysti kun otetaan huomioon se, mitkä ovat nuo alkoholin haittojen aiheuttamat kulut suomalaiselle yhteiskunnalle, niin siinä mielessä tämä kansantalous näissä alkoholiveromuutoksissa ainoastaan pieneltä osalta pystyy kattamaan verotulojen kautta niitä kuluja, mitkä aiheutuvat niin sinne sosiaalitoimeen kuin myöskin poliisiin, pelastukseen, terveydenhuoltopuolelle, puhumattakaan niistä inhimillisistä tragedioista, mitä alkoholin liikakäyttö suomalaisessa yhteiskunnassa aiheuttaa.

Alkoholin kohdalla on se tilanne, että ainoastaan saatavuus ja hinta ovat niitä tekijöitä, joilla on vuosien varrella havaittu olevan merkitystä alkoholinkulutukseen. Valistuksesta me olemme aina täällä puhuneet ja toivoneet, että silläkin olisi jotakin merkitystä, mutta kyllä meidän tilastot näyttävät sen, että saatavuus ja hinta ovat niitä tekijöitä. Silloin kun mietitään esimerkiksi eri alkoholijuomaryhmien välisiä veroeroja ja vastaavia, niin tietenkin niissäkin olisi tärkeää huomioida se, että painotus olisi siinä, että miedomman kuluttaminen olisi järkevämpää ja taloudellisesti edullisempaa kuluttajalle, mutta tässä veromuutoksessa, niin kuin tuolla asiantuntijakuulemisessa tuli esille, ei ole haluttu lähteä näitten eri juomaryhmien välisiä eroja muuttamaan.

Täällä edustaja Kaunisto toi kyllä esille sen tärkeän asian, että silloin kun me puhumme ravintolamyynnin ja vähittäiskaupan hintaeroista, niin näitten veromuutosten tulisi olla aina sentyyppisiä, että ne tukisivat tai, sanotaan näin, että ne eivät ainakaan kasvattaisi tätä veroeroa liian suureksi ja sitä kautta hintaeroa liian suureksi, koska silloin tietenkin meillä ravintola- ja matkailuelinkeino pystyy tässä tilanteessa sen oman siivunsa hoitamaan. Totta kai katson, että valvotuissa oloissa tapahtuva anniskelu silloin, jos meillä oikeasti noudatetaan sitä, niin kuin pitää noudattaa lain mukaan, että esimerkiksi päihtyneille ei myydä, ja jos noudatetaan monia muita rajoituksia, mitkä liittyvät alkoholin anniskeluun, varmasti siellä ravintolan tiloissa tapahtuva alkoholin anniskelu on silloin myöskin turvallisempaa kuin ne niin sanotut kalsarikännit kotona.

Tietysti me joudumme vielä Suomessa seuraamaan sitä, mikä on näitten meidän naapurimaittemme verotaso ja millä tavalla se voi vaikuttaa sitten matkustajamyyntiin.

18.39 Ville Kaunisto kok: Arvoisa herra puhemies! Koronakriisi on osunut erittäin voimakkaasti elinkeinoelämään, ja näistä toimialoista suurimpia menetyksiä on kärsinyt juuri matkailu- ja ravintola-ala. Kysymys on: onko tämä oikea hetki tälle toimenpiteelle? Jälleen kerran yrittäjät, yritykset kärsivät, työpaikat kärsivät. En hyväksy, en ymmärrä tätä ajoitusta. Sen vuoksi kannatan edustaja Marttisen vastalausetta.

18.39 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Ravintola-ala on oikeasti helisemässä ihan riittävästi muutenkin, ja nyt tämä ravintolaitten hintataso rupeaa olemaan sitä luokkaa, että ei ole enää mitään mahdollisuutta elää. Tässä on pitkään jo menty sillä, että monikin ravintola tekee tiliä ainoastaan lauantaisin. Omassa nuoruudessani siellä oltiin jopa viikollakin, vähän keskiviikkona, ja perjantait ja lauantaitkin olivat vielä ravintoloille plusmerkkisiä. Nythän tämä tilanne tulee johtamaan yksinkertaisesti siihen, että ei olla ravintolassa, vaan vedetään kotona kalsarikännejä. Sen lisäksi kaikennäköiset, ehkä Viron puolelta roudatut tavarat tallibaareihin ynnä muihin tekevät sen, että viranomaisten on hankalampi valvoa ja poliiseja tarvitaan enemmän kotiin ja muualle hälytyksiin, kun niin sanotusti vedetään sitä keittoa siellä valvomattomissa oloissa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 146/2020 vp

Tässä tilanteessa ei muutenkaan, jo ilman koronaakaan, olisi oikeasti mitään järkeä lähteä tälle tielle, mutta kun sitten koronan aikana lähdetään vielä tekemään tällaiset veronkorotukset, niin ei tässä oikeasti ole mitään järkeä. Jos joku kuvittelee tämän olevan jonkun näköinen niin sanotusti estävä toimenpide, että kansantaloudellisesti tämä olisi järkevää, niin voin kertoa, kun olen itse katsellut omassa perheessäni alkoholiongelmaisen toimintaa ja reilu kaksikymppisenä menettänyt isäni kyseisen tuotteen liikajuomisen vuoksi, että minä tiedän ihan tasan tarkkaan, että tällaisilla veronkorotuksilla ei siihen asiaan ole minäkäänköistä merkitystä. Ne juovat, ketkä meinaavat juoda, ja jos eivät he mitään muuta juo, niin he juovat sitten Lasolia, jos eivät muuhun rahat riitä. Tällaiset veronkorotukset kuitenkin aiheuttavat yksinkertaisesti vain sen, että tuodaan ulkomailta enemmän ja vedetään ne keitot sitten kotona ja aiheutetaan kaiken maailman perheriitoja ynnä muuta vastaavaa. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.